

**UCHWAŁA NR XX/115/2026
RADY GMINY WIERZBNO**

z dnia 24 marca 2026 r.

**w sprawie przyjęcia Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Wierzbno na
lata 2026-2030**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2025 r. poz. 1153, 1436) w związku z art. 16b ust. 1 i art. 17 ust. 1 pkt. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2025 r. poz. 1214) Rada Gminy Wierzbno, uchwala, co następuje:

§ 1. Uchwala się Gminną Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Wierzbno na lata 2026-2030 stanowiącą załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Wierzbno.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Wiceprzewodnicząca Rady
Gminy

Danuta Grenda

Załącznik do uchwały
Rady Gminy w Wierzbnie
Nr XX/115/2026
z dnia 24 marca 2026r

***GMINNA STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA
PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH W GMINIE WIERZBNO
NA LATA 2026-2030***

WSTĘP

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych jest wyrazem zintegrowanego planowania społecznego. Cele strategii powinny być wyrazem dążeń i aspiracji społeczności lokalnej, zmierzających do rozwiązywania zidentyfikowanych problemów, likwidacji barier i zagrożeń oraz do wykorzystania wszelkich szans tkwiących w potencjale ludzkim i materialnym w gminie.

Strategia rozwiązywania problemów społecznych zorientowana jest na rozszerzenie i pogłębienie form pracy socjalnej, współpracę z różnymi instytucjami zajmującymi się pomocą społeczną w gminie oraz instytucjami działającymi w szerszym obszarze polityki społecznej między innymi jak: edukacja, polityka zdrowotna, bezpieczeństwo publiczne, pomoc niepełnosprawnym, zapobieganie wykluczeniu społecznemu, polityka równego statusu kobiet i mężczyzn.

Działania będą kierowane głównie do środowisk, które pozostają na marginesie życia społecznego, wykluczonych społecznie lub zagrożonych tym zjawiskiem.

Pogłębiające się zjawisko ubóstwa rodzin, związane z bezrobociem, problemy egzystencji osób samotnych, starszych i niepełnosprawnych, niedostatek materialny rodzin szczególnie wielodzietnych, uzależnienie i przemoc w rodzinie to trudne problemy społeczne, które stoją do rozwiązania przed władzami samorządowymi oraz instytucjami pomocy społecznej na poziomie lokalnym. Od skuteczności ich rozwiązywania zależy funkcjonowanie wspólnoty samorządowej, jaką stanowi Gmina.

Systemowe podejście do rozwiązywania problemów rodziny powoduje, że dysfunkcje mające w niej miejsce nie są traktowane jako izolowane zjawiska dotyczące pojedynczych osób. Stąd, pomimo wielu różnych form pomocy skierowanych bezpośrednio na jednostkę, podejmuje się także pracę z całą rodziną, gdyż zmiany w jej funkcjonowaniu stanowią szansę na to, że następne pokolenie nie stanie się klientami pomocy społecznej, dlatego też najistotniejszą sprawą jest ochrona i zapewnienie warunków do rozwoju rodziny.

Nie możemy również zapominać, że praca z ludźmi jest bardzo trudna, gdyż jest to praca na ludzkich emocjach wymagająca dużej empatii, wrażliwości i wyrozumiałości.

Strategia rozwiązywania problemów społecznych na lata 2026 – 2030 jest dokumentem wyznaczającym główne kierunki działań mających na celu zapewnienie mieszkańcom Gminy Wierzbno odpowiedniej jakości życia i zabezpieczenia ich podstawowych potrzeb.

Działania te będą kierowane głównie ku środowiskom, które pozostają na marginesie życia społecznego, wykluczonych społecznie lub zagrożonych tym zjawiskiem.

Realizacja zadań postawionych przed pomocą społeczną, zarówno tych ustawowych, jak i innowacyjnych, na poziomie społeczności lokalnej oraz gminy, rodziny i jednostki, wymaga systemowego i profesjonalnego diagnozowania problemów społecznych w skali gminy.

PODSTAWY PRAWNE

Obowiązek opracowania strategii rozwiązywania problemów społecznych wynika z art. 17 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, który w ramach zadań własnych gminy przewiduje „opracowanie i realizację gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka”. Na treść i realizację gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych mają również wpływ inne akty prawne. Należą do nich w szczególności:

- ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej
- ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej
- ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie
- ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie
- ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi
- ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty
- ustawa z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3
- ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych
- ustawa o pomocy osobom uprawnionych do alimentów z dnia 7 września 2007 r.
- ustawa z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym
- ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego
- ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych
- ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych

CHARAKTERYSTYKA GMINY WIERZBNO

Gmina Wierzbno to gmina wiejska utworzona z dniem 1 stycznia 1973 roku uchwałą Wojewódzkiej Rady Narodowej w Warszawie. Położona jest we wschodniej części województwa mazowieckiego, w południowej części powiatu węgrowskiego, jest najmniejsza spośród gmin wiejskich powiatu, zajmuje 8,5% jego powierzchni.

Gmina Wierzbno graniczy:

- od północy z gminą Korytnica,
- od północnego wschodu z gminą Liw,
- od wschodu z gminą Grębków,
- od południa i zachodu z gminami Kałuszyn i Dobrze.

Granica z gminami Kałuszyn i Dobrze jest równocześnie granicą powiatu węgrowskiego i mińskiego.

Siedzibą gminy jest miejscowość Wierzbno. Miejscowość gminna Wierzbno stanowi centrum obsługi ludności całej gminy w zakresie administracji, ochrony zdrowia, kultury. Ośrodki wspomagające, spełniające funkcję uzupełniającą w zakresie obsługi ludności to miejscowości Kropy (Zespół Szkolno – Przedszkolny), Czerwonka (Ośrodek Zdrowia).

Na terenie gminy Wierzbno mają siedzibę Parafie Rzymsko – Katolickie: w Wierzbnie i w Czerwonce.

Charakterystyczną cechą gminy Wierzbno jest stosunkowo duża liczba małych i bardzo małych miejscowości. Powierzchnia gminy wynosi 103 km². Gmina jest podzielona na 31 sołectw obejmujących 32 miejscowości: Adamów, Brzeźnik, Cierpięta, Czerwonka, Czerwonka-Folwark, Filipy, Helenów, Janówek, Jaworek, Józefy, Karczewiec, Kazimierzów, Koszewnica, Kropy, Las Jaworski, Majdan, Nadzieja, Natolin, Orzechów, Ossówno, Rąbież, Skarżyn, Soboń, Stary Dwór, Strupiechów, Sulki, Świdno, Wąsosze, Wierzbno, Wólka, Wyczołki, Wyglądówek.

Granice administracyjne tych miejscowości są jednocześnie granicami sołectw, z wyjątkiem Adamowa i Natolina, które tworzą jedno sołectwo.

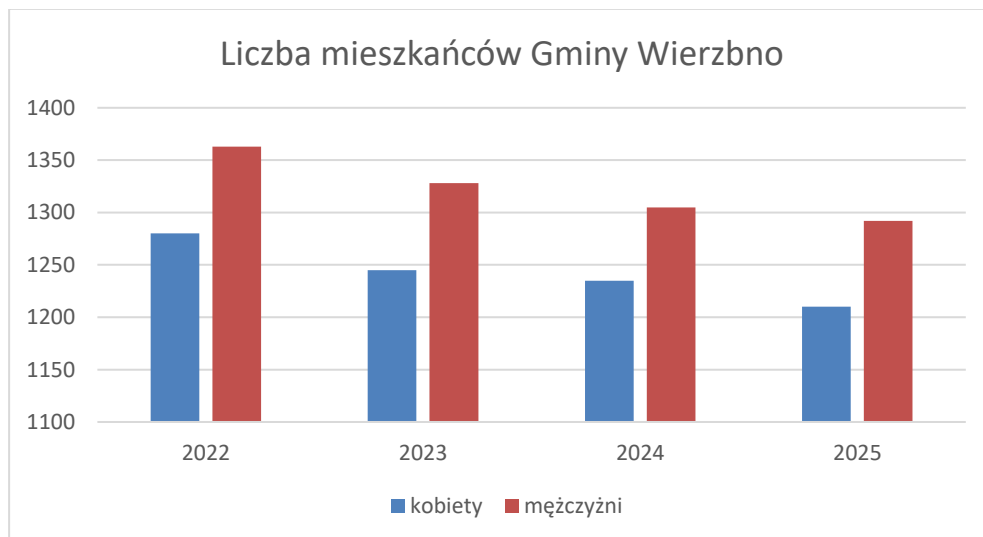
Gmina Wierzbno położona jest na terenach nizinnych, ma charakter typowo rolniczy. Przesądza o tym znaczny obszar gruntów ornych – około 3/4 powierzchni gminy. Funkcją uzupełniającą jest działalność gospodarcza w zakresie handlu i obsługi ludności, działalność usługowa wspomagająca produkcję roślinną i sprzedaż hurtowa odpadów i złomu.

Funkcjonują też większe zakłady produkcyjne i usługowe: Pieczarkarnia Wierzbno, EkoTeam Sp. z o.o. w Wierzbnie, Zakład Piekarniczo-Cukierniczy s.c. z siedzibą w Krypach.

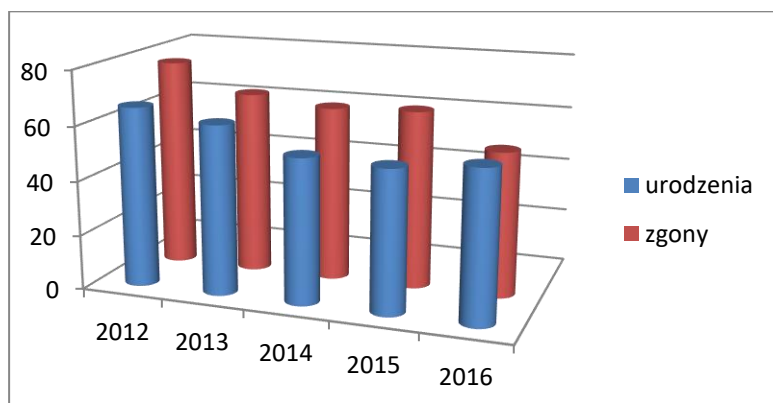
WARUNKI DEMOGRAFICZNE

Liczba ludności zamieszkująca obszar Gminy Wierzbno wynosiła na dzień 31 grudnia 2025 roku 2502 mieszkańców, w 2024 roku 2540 osób zamieszkiwało Gminę Wierzbno, w 2023 roku 2573 osoby, zaś stan na dzień 31 grudnia 2022 wskazywał 2643 mieszkańców. Z powyższych danych wynika, że w ciągu ostatnich czterech lat ludność gminy zmniejszyła się o 141 osób. Proporcje płci są zbliżone z przewagą mężczyzn nad kobietami.

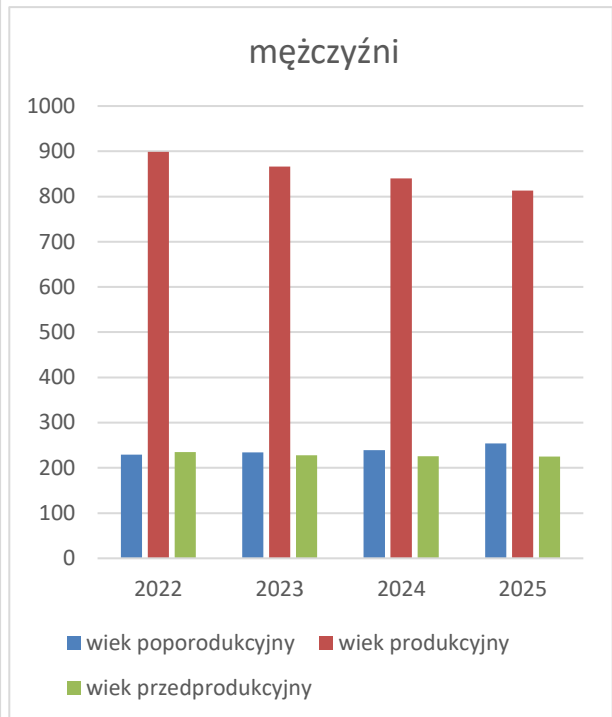
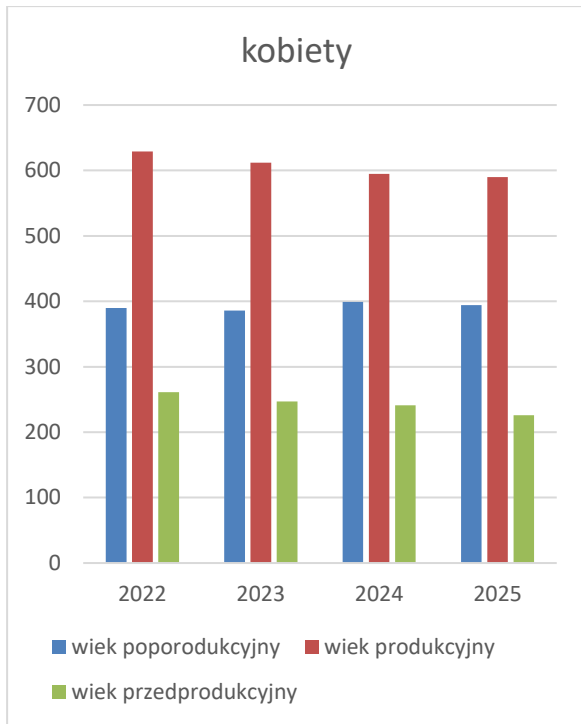
Źródło Urząd Gminy Wierzbno

Przyrost naturalny jest to różnica między liczbą urodzeń a liczbą zgonów. W Gminie Wierzbno w latach 2022-2025 odnotowaną ujemny przyrost naturalny.

Źródło Urząd Gminy Wierzbno

Z poniższej tabeli wynika, że największą grupę stanowią osoby w wieku produkcyjnym. Ponadto, na uwagę zasługuje fakt, że liczba osób w każdej kategorii stale maleje.

Źródło: Urząd Gminy Wierzbno

Pomoc Społeczna

Jednostką organizacyjną Gminy realizującą zadania własne i zlecone z zakresu pomocy społecznej jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wierzbnie, Wierzbno 95 powstał na mocy zarządzenia Naczelnika Gminy w Wierzbnie Nr 3/90 z dnia 21 maja 1990r.

Celem działalności Ośrodka jest m. in. umożliwianie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości oraz podejmowanie działań zmierzających do życiowego usamodzielniania osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem poprzez rozwijanie nowych form pomocy społecznej i samopomocy w ramach zidentyfikowanych potrzeb. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wierzbnie realizuje zadania związane z przyznawaniem pomocy rzeczowej i finansowej osobom kwalifikującym się do jej udzielenia w myśl przepisów ustawy o pomocy społecznej, świadczy usługi opiekuńcze u osób potrzebujących tego rodzaju wsparcia załatwia formalności związane z kierowaniem mieszkańców Gminy do domów pomocy społecznej. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej realizuje również zadania spoza zakresu pomocy społecznej prowadzi wypłatę świadczeń rodzinnych, świadczeń z funduszu alimentacyjnego, prowadzi również postępowania wobec dłużników alimentacyjnych. Ośrodek realizuje zadania z zakresu wspierania rodziny i pieczy zastępczej oraz przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Dodatkowo GOPS realizuje zadania związane z wdrażaniem rządowego programu Karty Dużej Rodziny, wydawaniem żywności FEAD z Banku Żywności oraz pomocą materialną dla uczniów.

W 2025 roku kadrę GOPS-u stanowiło 6 osób, w tym kierownik, 2 pracowników socjalnych, pracownik do spraw świadczeń rodzinnych, świadczenia wychowawczego i funduszu alimentacyjnego, główna księgowa, pomoc administracyjna oraz w ramach umowy zlecenia, w Ośrodku był również zatrudniony asystent rodziny.

Ze wsparcia udzielanego przez GOPS mogą korzystać osoby i rodziny, które spełniają określone warunki przedstawione w poszczególnych aktach prawnych. W odniesieniu do **świadczeń z pomocy społecznej** jednym z nich jest kryterium dochodowe, które jest ustalone na poziomie 1010,00 zł miesięcznie w przypadku osoby samotnie gospodarującej i 823,00 zł na osobę w rodzinie.

Kryterium dochodowe stosowane jest również przy przyznawaniu **zasiłków rodzinnych** i świadczeń alimentacyjnych. Zasiłek rodzinny przysługuje, jeśli dochód rodziny na osobę albo dochód osoby uczącej się nie przekracza 674,00 zł, a gdy członkiem rodziny jest dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o umiarkowanym albo o znacznym stopniu niepełnosprawności, jeśli dochód ten nie przekracza 764,00 zł.

Świadczenia z **funduszu alimentacyjnego** przysługują z kolei, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie nie przekracza kwoty 1209,00 zł.

Ośrodek Pomocy Społecznej kwalifikuje osoby do udziału w Programie wydając skierowanie potwierdzające spełnianie przez tę osobę wymaganych kryteriów, tj. kryterium dochodowego nieprzekraczającego 265% kryterium uprawniającego do świadczeń z pomocy społecznej oraz co najmniej jednej z przesłanek określonych w art. 7 ustawy o pomocy społecznej. Zakwalifikowanie do FEPŻ nie wymaga ani przeprowadzenia rodzinnego wywiadu środowiskowego ani weryfikacji dokumentów potwierdzających wysokość dochodu - osoba zainteresowana sama składa oświadczenie o wysokości dochodu. **Pomoc żywnościowa** w ramach FEPŻ nie jest świadczeniem w rozumieniu ustawy, a zatem nie jest przyznawana w formie decyzji administracyjnej.

Stypendium szkolne może otrzymać uczeń znajdujący się w trudnej sytuacji materialnej, wynikającej z niskich dochodów na osobę w rodzinie. Wysokość stypendium

uzależniona jest od sytuacji dochodowej oraz występowania w rodzinie następujących okoliczności: bezrobocia, niepełnosprawności, ciężkiej lub długotrwałej choroby, wielodzietności, braku umiejętności wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczych, alkoholizmu lub narkomanii, a także gdy rodzina jest niepełna lub wystąpiło zdarzenie losowe.

Zasiłek szkolny może być przyznany uczniowi, będącemu przejściowo w trudnej sytuacji materialnej z powodu zdarzenia losowego, jakie miało miejsce w terminie nie dłuższym niż dwa miesiące wstecz od momentu składania wniosku o przyznanie tego zasiłku (np. zgon żywiciela rodziny, ciężka choroba, bezrobocie, zniszczenie mienia wskutek klęski żywiołowej takiej jak powódź, pożar itp.) Zasiłek szkolny przyznawany jest jednorazowo. We wniosku należy wskazać uzasadnienie oraz pożądaną formę pomocy, a także dołączyć dokumenty potwierdzające wystąpienie zdarzenia.

Podstawą prawną przyznawania stypendium i zasiłku szkolnego jest ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty.

Rodziną w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej są osoby spokrewnione lub niespokrewnione pozostające w faktycznym związku, wspólnie zamieszkujące i gospodarujące. Wnioskodawcy zobowiązani są przedstawić informacje o wszystkich dochodach uzyskanych w miesiącu poprzedzającym termin złożenia wniosku.

Dochody rodziny wyliczane są na podstawie w/w ustawy o pomocy społecznej.

Miesięczna wysokość dochodu netto na osobę w rodzinie ucznia uprawniająca do ubiegania się o stypendium szkolne wynosi 823,00 zł.

Rok	2022	2023	2024	2025
Ilość rodzin	11	12	10	10
Ilość dzieci w rodzinie	16	15	19	23
Ogólny koszt zadania	20460,00	18686,80	16802,00	17099,60
Środki z dotacji	16368,00	14949,44	13360,00	13679,68
Zadania własne gminy	4092,00	3737,36	3442,00	3419,92

Źródło: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wierzbnie

Zgodnie z ustawą z dnia 5 grudnia 2014r. o **Karcie Dużej Rodziny** przyznawane są Karty Dużej Rodziny. Karta Dużej Rodziny to system zniżek i dodatkowych uprawnień dla rodzin 3+.

Prawo do posiadania Karty Dużej Rodziny przysługuje wszystkim rodzicom oraz małżonkom rodziców, którzy mają lub mieli na utrzymaniu łącznie co najmniej troje dzieci. Przez rodzica rozumie się także rodzica zastępczego lub osobę prowadzącą rodzinny dom dziecka.

Prawo do Karty Dużej Rodziny przysługuje także dzieciom:

- w wieku do 18 roku życia,
- w wieku do 25 roku życia – w przypadku dzieci uczących się w szkole lub szkole wyższej,
- bez ograniczeń wiekowych w przypadku dzieci legitymujących się orzeczeniem o umiarkowanym lub znacznym stopniu niepełnosprawności.

Rok	2022	223	2024	2025
Złożone wnioski o KDR	41	40	10	12
Wydane karty tradycyjne	99	85	32	22
Wydane karty elektroniczne	100	85	32	22

Źródło: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wierzbnie

Pomoc społeczną udziela się osobom i rodzinom, w szczególności, z powodu które określa w art. 7 ustawy o pomocy społecznej. Świadczenia pieniężne realizowane przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wierzbnie przyznawane były z wielu powodów. Należy zaznaczyć, że niejednokrotnie problemy w rodzinach nawarstwiają się i występują kilka z problemów wskazanych powyżej. Udzielane przez GOPS świadczenia pomocy społecznej miały charakter pieniężny, niepieniężny i usługowy. Dane szczegółowe w tym zakresie za lata 2022-2025 przedstawia poniższa tabela.

Powody przyznania pomocy	2022		2023		2024		2025	
	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Ubóstwo	50	140	50	135	32	89	27	87
Sieroctwo	0	0	0	0	0	0	0	0
Bezdomność	0	0	0	0	0	0	0	0
Potrzeby ochrony macierzyństwa	24	116	21	106	18	91	17	82
W tym wielodzietność	15	82	15	83	14	77	11	59
Bezrobocie	19	46	14	34	12	30	12	25
Niepełnosprawność	24	37	25	42	20	35	20	38
Długotrwała lub ciężka choroba	33	87	36	97	30	81	22	50
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego –ogółem	3	13	3	15	0	0	7	33
W tym: Rodziny niepełne	2	6	1	3	0	0	1	2
Rodziny wielodzietne	0	0	0	0	0	0	4	24
Przemoc w rodzinie	1	7	1	8	0	0	0	0
Potrzeby ochrony handlu ludźmi	0	0	0	0	0	0	0	0
Alkoholizm	2	8	1	1	0	0	0	0
Narkomania	0	0	0	0	0	0	0	0
Trudność w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	1	0	1	1	1	1	0	0
Trudność w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą	0	0	0	0	0	0	0	0
Zdarzenie losowe	1	1	1	6	1	1	0	0
Sytuacja kryzysowa	0	0	0	0	0	0	0	0
Kłęska żywiołowa lub ekologiczna	0	0	0	0	0	0	0	0

Źródło: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wierzbnie

Najczęstszymi powodami udzielania pomocy społecznej w latach 2022-2025 było ubóstwo (definiowanego jako uzyskiwanie dochodów poniżej ustawowego kryterium dochodowego pomocy społecznej,) długotrwała lub ciężka choroba, Potrzeba ochrony macierzyństwa, niepełnosprawność, bezrobocie, oraz bezradność opiekuńczo-wychowawcza.

Formy pomocy	2022		2023		2024		2025	
	Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenia	Kwota świadczeń w zł.	Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenia	Kwota świadczeń w zł.	Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenia	Kwota świadczeń w zł.	Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenia	Kwota świadczeń w zł.
Zasiłki stałe –ogółem	19	122743 ,00	20	114894,00	15	137320,00	12	133790,00
Z tego: Środki własne	0	0	0	0	x	2418,00	0	0
Dotacja	19	122743,00	20	114894,00	x	134902,00	12	133790,00
W tym przyznane dla osoby: Samotnie gospodarującej	17	117716,00	17	105137,00	12	115582,00	10	111133,00
Pozostającej w rodzinie	2	5027,00	3	9757,00	3	21738,00	2	22657,00
Zasiłki okresowe	14	20030,00	6	6506,00	5	7760,00	9	20367,00
Z tego: Środki własne	0	0	0	0	0	0	x	34,00
Dotacja	14	20030,00	6	6506,00	5	7760,00	x	20329,00
W tym: Przyznane z bezrobocia	9		4	4757,00	3	4656,00	6	16644,00
Długotrwałej choroby	4		1	776,00	2	1940,00	2	3030,00
Niepełnosprawności	0		1	973,00	0	0	1	689,00
Posiłek	81	49780,00	76	58756,00	66	62007,00	64	52758,00
W tym: Dla dzieci	81	49780,00	76	58756,00	66	62007,00	64	52758,00
Usługi opiekuńcze	4	19323,00	4	30519,00	2	03267,00	0	0
Zasiłki celowe na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego	1	5000,00	1	5000,00	2	10500,00	1	10000,00
Sprawienie pogrzebu	2	13490,00	1	5241,00	0	0	0	0
Inne zasiłki celowe i w naturze	10	3200,00	18	5597,00	10	5330,00	12	9600,00
W tym: Zasiłki specjalne celowe	6	1400,00	4	1200,00	6	4000,00	10	8300,00
Odpłatność gminy za pobyt w domu pomocy społecznej	8	267704,48	9	321103,08	6	250583,04	8	371461,00
	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Praca socjalna	77	211	79	217	67	195	59	169

Źródło: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wierzbnie

Z powyższej tabeli wynika, że w latach 2022-2025 najwięcej osób skorzystało z pomocy społecznej w 2022 roku. Liczba osób, które pobierały zasiłek stały znacznie zmniejszyła się w 2023 roku w porównaniu do lat wcześniejszych. Znacznie zmniejszyła się w 2023 roku i 2024 roku, bo, aż o połowę liczba osób, które pobierały zasiłek okresowy w stosunku do 2022 roku. Liczba dzieci dożywianych w szkołach zmniejsza się każdego roku. Liczba osób przebywających w Domach Pomocy Społecznej w stosunku do lat poprzednich zmalała w 2024r- przybyło tylko 6 osób, które nie mogły samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, a którym nie można było zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych i tym samym wymagały całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności.

Jedną z form pomocy oferowaną przez GOPS jest praca socjalna świadczona na rzecz poprawy funkcjonowania osób i rodzin w ich środowisku społecznym. Praca jest ukierunkowana na przywrócenie utraconej lub ograniczonej zdolności samodzielnego funkcjonowania osoby lub rodziny. Praca socjalna świadczona jest osobom i rodzinom bez względu na uzyskiwany dochód. Praca socjalna może być prowadzona w oparciu o kontrakt socjalny. W kontrakcie socjalnym opracowuje się ocenę sytuacji osoby lub rodziny oraz formułuje cele, które ma osiągnąć osoba lub rodzina dla przezwyciężenia trudnej sytuacji życiowej. Pracownicy socjalni pomagają również osobom i rodzinom w załatwianiu spraw urzędowych, m.in.: rent, emerytur, zasiłków rodzinnych i pielęgnacyjnych, uzyskania orzeczenia o niepełnosprawności, uzyskania alimentów. Uczestniczą w rozwiązywaniu problemów środowisk zagrożonych uzależnieniami, środowisk będących w konflikcie z prawem, bezrobotnych, niepełnosprawnych oraz rodzin dotkniętych innymi problemami.

Rodzinom zmagającym się z trudnościami opiekuńczo-wychowawczymi zapewniono wsparcie asystenta rodziny, który ma za zadanie pracować z rodzinami biologicznymi, wspierać je w wypełnianiu zadań tak, by zapobiec odebraniu dziecka z rodziny. W latach 2022-2025 roku w GOPS zatrudniony w ramach umowy zlecenie był jeden asystent rodziny, który wsparciem obejmował w 2022- 3, rodziny w 2023- 2 rodziny, w 2024- 4 rodziny a w 2025r- 4 rodziny.

Dzieciom pozbawionym częściowo lub całkowicie opieki rodzicielskiej zapewnia się pieczę zastępczą, którą organizuje powiat. Na terenie Gminy Wierzbno w latach 2022-2025 mamy jedno dziecko umieszczone w rodzinie zastępczej spokrewnionej, oraz 1 dziecko umieszczone w placówce opiekuńczo- wychowawczej, za które ponoszona jest częściowa odpłatność.

ŚWIADCZENIA RODZINNE

Na podstawie ustawy z dnia 28 listopada 2003 roku o świadczeniach rodzinnych realizowane jest przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wierzbnie zadanie zlecone z zakresu administracji rządowej, polegające na wspieraniu przez Państwo rodzin z dziećmi o niższych dochodach.

Świadczeniami rodzinnymi są obecnie:

1. zasiłek rodzinny oraz dodatki do zasiłku rodzinnego;

Próg dochodowy uprawniający do korzystania ze świadczeń rodzinnych to od dnia 1 listopada 2015 roku kwota 674,00 zł, na osobę w rodzinie a w przypadku rodziny wychowującej dziecko niepełnosprawne – kwota 764,00 zł.

2. świadczenia opiekuńcze: zasiłek pielęgnacyjny, specjalny zasiłek opiekuńczy oraz świadczenie pielęgnacyjne;

Świadczenie pielęgnacyjne

Świadczenie pielęgnacyjne na nowych zasadach (od 2024r.) mogą otrzymać osoby, które sprawują opiekę nad osobami z niepełnosprawnościami w wieku do ukończenia 18. roku życia.

Nie ulegają natomiast zmianie rodzaje orzeczeń o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności, które są wymagane przy ubieganiu się o świadczenie pielęgnacyjne.

W związku z tym, od 1 stycznia 2024 r., tak jak dotychczas, aby otrzymać świadczenie pielęgnacyjne wymagane jest, aby osoba wymagająca opieki legitymowała się ważnym orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniem: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji (takie orzeczenie zawiera informację w punktach 7 i 8 o treści: „wymaga”) albo orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności.

Zmienione przepisy rozszerzają również krąg osób uprawnionych do świadczenia pielęgnacyjnego – od 1 stycznia 2024 r. świadczenie pielęgnacyjne przysługuje następującym opiekunom:

1. matce albo ojcu,
2. innym osobom, na których zgodnie z przepisami ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. z 2020 r. poz. 1359 oraz z 2022 r. poz. 2140) ciąży obowiązek alimentacyjny, a także małżonkom,
3. opiekunowi faktycznemu dziecka,
4. rodzinie zastępczej, osobie prowadzącej rodzinny dom dziecka, dyrektorowi placówki opiekuńczo-wychowawczej, dyrektorowi regionalnej placówki opiekuńczo-terapeutycznej albo dyrektorowi interwencyjnego ośrodka preadopcyjnego.

Świadczenie pielęgnacyjne przyznawane jest niezależnie od osiągniętych dochodów, a od 2014 roku jego wysokość jest co roku podwyższana. I tak od 1 stycznia 2026 r. wynosi 3386 zł miesięcznie. jest ono co roku waloryzowane i będzie rosło o procentowy wskaźnik, o jaki zwiększać się będzie minimalne wynagrodzenie za pracę.

Dodatek do zasiłku rodzinnego

Rodzina wychowująca niepełnosprawne dziecko może także liczyć na zasiłek rodzinny, jeżeli przeciętny miesięczny dochód rodziny w przeliczeniu na osobę nie przekracza kwoty 764 zł.

Mają do niego bowiem prawo rodzice lub opiekunowie prawni lub faktyczni dziecka, do ukończenia przez nie 18 roku życia lub 24 roku życia, jeżeli kontynuuje naukę w szkole lub w szkole wyższej i legitymuje się orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności. Zasiłek wynosi:

- 95 zł miesięcznie na dziecko, które nie skończyło 5 lat,
- 124 zł miesięcznie na dziecko, które ma powyżej 5 lat, ale nie ukończyło 18. roku życia,
- 135 zł miesięcznie na dziecko, które ukończyło 18 lat, do jego 24. urodzin.

Ponadto do zasiłku przysługuje też dodatek - związany z kształceniem i rehabilitacją niepełnosprawnego dziecka - który wynosi 90 zł miesięcznie, gdy dziecko nie skończyło 5 lat, lub 110 zł miesięcznie do 24. urodzin.

Specjalny zasiłek opiekuńczy

Opiekunowie dorosłych osób niepełnosprawnych mogą z kolei starać się o specjalny zasiłek opiekuńczy. Od 1 stycznia 2015 roku o to świadczenie mogą ubiegać się nie tylko osoby, które zrezygnowały z pracy, aby sprawować stałą opiekę nad osobą niepełnosprawną, ale także opiekunowie, którzy w ogóle nie podjęli zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej. Ponadto o specjalny zasiłek opiekuńczy mogą ubiegać się również rolnicy, ich małżonkowie i domownicy.

Przy czym niepełnosprawność osoby wymagającej opieki musiała powstać: nie później niż do ukończenia 18. roku życia lub w trakcie nauki w szkole lub w szkole wyższej, jednak nie później niż do ukończenia 25. roku życia.

O przyznaniu prawa do zasiłku decyduje kryterium dochodowe - łączny dochód rodziny osoby sprawującej opiekę oraz rodziny osoby wymagającej opieki w przeliczeniu na osobę nie może przekroczyć kwoty 764 zł. Jeżeli próg ten zostanie przekroczony, zasiłek przysługuje, jeżeli uprawniony dostawał go w poprzednim okresie zasiłkowym.

Specjalny zasiłek opiekuńczy przysługuje w wysokości 620 zł miesięcznie.

Zasiłek dla opiekuna

Z kolei opiekunom dorosłych osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności, którzy wskutek nowelizacji Ustawy o świadczeniach rodzinnych utraciły 1 lipca 2013 r. prawo do świadczenia pielęgnacyjnego i jednocześnie nie spełniły kryterium dochodowego do otrzymania specjalnego zasiłku opiekuńczego, przysługuje zasiłek dla opiekuna osoby niepełnosprawnej.

Tak jak specjalny zasiłek opiekuńczy, zasiłek dla opiekuna wynosi 620 zł miesięcznie, niezależnie od wysokości dochodów w rodzinie.

Zasiłek lub dodatek pielęgnacyjny

Ponadto, w celu częściowego pokrycia wydatków, jakie ponoszą opiekunowie osób niepełnosprawnych, został im przyznany zasiłek pielęgnacyjny w wysokości 215,84 zł miesięcznie (kwota ta obowiązuje od 1 listopada 2019 r do nadal). Przysługuje on:

- niepełnosprawnemu dziecku,
- osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia, o znacznym stopniu niepełnosprawności,

- osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, powstałej przed 21 roku życia
- osobie, która ukończyła 75 lat.

Jednak zasiłku pielęgnacyjnego nie otrzyma osoba, która ma prawo do dodatku pielęgnacyjnego - przyznawanemu z kolei osobom uznanym za całkowicie niezdolne do pracy oraz samodzielnej egzystencji. Wynosi on 348,22 zł miesięcznie od 1 marca 2025 roku. Kwota ta jest waloryzowana corocznie i obowiązuje do 28 lutego 2026 r..

Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka;

Od 1 stycznia 2013 r. jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka przysługuje matce lub ojcu dziecka, opiekunowi prawnemu albo opiekunowi faktycznemu dziecka, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę nie przekroczy kwoty 1922,00 zł netto. Powyższe zmiany wynikają z ustawy z dnia 12 października 2012 r. o zmianie ustawy o świadczeniach rodzinnych (poz. 1255).

Rok	Zasiłek rodzinny oraz dodatki do zasiłku rodzinnego		Fundusz alimentacyjny	
	Ilość świadczeń	Wydatkowana kwota	Ilość świadczeń	Wydatkowana kwota
2022r.	113	653108,76	7	43199,66
2023r.	131	683850,51	8	49547,57
2024r.	92	652442,51	7	41542,98
2025r.	83	732285,81	8	58714,72

Źródło: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wierzbnie

BEZROBOCIE

Zgodnie z definicją zawartą w ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, osoba bezrobotna to osoba niezatrudniona i niewykonująca innej pracy zarobkowej, zdolna i gotowa do podjęcia zatrudnienia w pełnym wymiarze czasu pracy (bądź jeśli jest osoba niepełnosprawną, zdolną i gotową do podjęcia zatrudnienia, co najmniej w połowie tego wymiaru czasu pracy), nie ucząca się w szkole, z wyjątkiem szkół dla dorosłych lub szkół wyższych w systemie niestacjonarnym, zarejestrowana we właściwym dla miejsca zameldowania powiatowym urzędzie pracy oraz poszukująca zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej.

Bezrobocie jest zjawiskiem trudnym do zmierzenia. Statystyki najczęściej odnoszą się do skali bezrobocia rejestrowanego (jawnego), ujmując w ten sposób tylko część osób pozostających bez pracy. Poważnym skutkiem bezrobocia jest ubożenie rodziny, które często prowadzi do narastania konfliktów i napięć między członkami rodziny oraz przyczynia się do powstawania patologii społecznych. Brak perspektyw zatrudnienia, szczególnie w przypadku bezrobotnych długoterminowych, powoduje degradację pozycji społecznej tych osób. Długotrwałe bezrobocie często prowadzi do ubóstwa oraz marginalizacji społecznej.

W 2022 roku na terenie Gminy Wierzbno odnotowano mniej osób bezrobotnych zarejestrowanych w urzędzie pracy w stosunku do lat ubiegłych. W latach w 2023r i 2024r w nieznaczej ilości było mniej bezrobotnych.

Szczegółową analizę struktury bezrobotnych w latach 2022-2025 w Gminie Wierzbno przedstawiono poniżej.

Rok	2022r.	2023r.	2024r.	2025r.
Bezrobotni ogółem	40	34	31	39

Źródło: Urząd Pracy w Węgrowie

Czynnikiem ułatwiającym rozwój gospodarczy i równocześnie zapobiegającym wysokiemu bezrobociu jest wielkość gminy i jej położenie w pobliżu miast: Węgrów, Siedlce, Mińsk Mazowiecki i Warszawa.

Położenie gminy w bliskim sąsiedztwie tych miast umożliwia dostęp do miejsc pracy, zwiększa atrakcyjność inwestycyjną oraz ułatwia zbyty produktów rolnych i zwierzęcych. W gminie Wierzbno występuje szereg czynników negatywnie oddziałujących na sytuację rynku pracy. Należy do nich zaliczyć:

- małą aktywizację lokalnych, wiejskich rynków pracy wynikającą z wolnego tempa zmian związanych z przemianami na polskiej wsi i modernizacją rolnictwa,
- słaby rozwój przedsiębiorczości, brak wypracowanych systemowych form przedsiębiorczości, rozwiązań promocji samozatrudnienia, kreowania i monitoringu przedsięwzięć wspomagających małą i średnią przedsiębiorczość.

Do zmniejszenia się bezrobocia przyczynią się podejmowane próby restrukturyzacji rolnictwa i obszarów wiejskich. Małe obszarowo gospodarstwa nie dają możliwości uzyskania odpowiedniej wydajności pracy i dochodu porównywalnego do zarobków w innych działach gospodarki narodowej. Szansą dla gminy jest rozwój małej przedsiębiorczości oraz modernizacja gospodarstw rolnych.

OPIEKA ZDROWOTNA

Na terenie Gminy Wierzbno znajdują się dwa Zakłady Opieki Zdrowotnej:

- "CENTRUM" Przychodnia Zdrowia w Wierzbnie
- Wiejski Ośrodek Zdrowia w Czerwonce – Filia Przychodni Rejonowo-Specjalistycznej w Węgrowie

Leczenie w ramach podstawowej opieki zdrowotnej - Medycyna rodzinna Specjalizacje: Choroby wewnętrzne Diagnostyka laboratoryjna Medycyna rodzinna Pediatria Pielęgniarstwo, Gabinet diagnostyczno-zabiegowy, Gabinet profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej dla dzieci, Poradnia (gabinet) położnej środowiskowej Świadczone usługi / umiejętności: EKG, punkt szczepień, punkt pobrań.

Poradnia stomatologiczna, Leczenie stomatologiczne w Czerwonce Liwskiej.

Punkt apteczny w Wierzbnie.

BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE

Stan bezpieczeństwa publicznego jest jednym z istotnych czynników wpływających na poziom życia mieszkańców Gminy Wierzbno Instytucje, zapewniające mieszkańcom bezpieczeństwo to Policja oraz Ochotnicze Straże Pożarne, które to ściśle ze sobą współpracują.

Na terenie Gminy istnieje osiem jednostek Ochotniczej Straży Pożarne.

1. OSP Wierzbno
2. OSP Czerwotka
3. OSP Krypy
4. OSP Jaworek

ZASOBY MIESZKANIOWE

Zgodnie z Uchwałą Rady Gminy Wierzbno NR XVII/102/2025 z dnia 25 listopada 2025 r. Gmina Wierzbno posiada 7 lokali mieszkaniowych: na chwilę obecną Gmina Wierzbno dysponuje 3 wolnymi lokalami:

- w budynku Ośrodka Zdrowia w Wierzbnie, Wierzbno 88
- lokal nr 3 o powierzchni 24,9 m² 1 piętro budynku, bez windy, pokój+ kuchnia, c.o., woda. łazienka z wc, podstawowe meble. Stan techniczny dobry.
- Strupiechów 25 budynek parterowy, 2 schodki z możliwością zrobienia podjazdu:
- lokal nr 1 o powierzchni 19 m² - pokój, ogrzewanie piecyk typu koza, łazienka z wc wspólna dla wszystkich pomieszczeń w budynku, podstawowe meble. Stan techniczny średni.
- lokal nr 3 o powierzchni 19 m² - pokój, ogrzewanie piecyk typu koza, łazienka z wc wspólna dla wszystkich pomieszczeń w budynku, podstawowe meble. Stan techniczny średni.

SYSTEM OŚWIATY

Gmina Wierzbno jest organem prowadzącym 2 placówki oświatowe:

- Szkoła Podstawowa im. II Armii Wojska Polskiego w Wierzbnie, w ramach której funkcjonuje również Punkt Przedszkolny
- Zespół Szkolno-Przedszkolny w Krypach

Stan organizacji szkół przedstawiają poniższe tabele:

W roku szkolnym 2022/2023

Gminne Przedszkole w Wierzbnie

Kl.	Liczba uczniów	Liczba oddziałów
Poniżej „0”	25	1

Szkoła Podstawowa im. II Armii Wojska Polskiego w Wierzbnie

Kl.	Liczba uczniów	Liczba oddziałów
„0”	22	1
I	15	1
II	8	1
III	13	1
IV	14	1
V	11	1
VI	10	1
VII	11	1
VIII	12	1
suma	116	9

Zespół Szkolno-Przedszkolny w Krypach

Kl.	Liczba uczniów	Liczba oddziałów
Poniżej „0” 3-4 latki	17	1
Poniżej „0” 4-5 latki	17	1
„0”	16	1
I	19	1
II	4	1
III	15	1
IV	15	1
V	10	1
VI	13	1
VII	-	0
VIII	9	1
suma	135	10

W roku szkolnym 2023/2024

Gminne Przedszkole w Wierzbnie

Kl.	Liczba uczniów	Liczba oddziałów
Poniżej „0”	23	1

Szkoła Podstawowa im. II Armii Wojska Polskiego w Wierzbnie

Kl.	Liczba uczniów	Liczba oddziałów
„0”	18	1
I	17	1
II	13	1
III	8	1
IV	13	1
V	15	1
VI	11	1
VII	9	1
VIII	11	1
suma	115	9

Zespół Szkolno-Przedszkolny w Krypach

Kl.	Liczba uczniów	Liczba oddziałów
Poniżej „0” 3-4 latki	18	1
Poniżej „0” 4-5 latki	18	1
„0”	16	1
I	14	1
II	19	1
III	3	1
IV	15	1
V	15	1
VI	10	1
VII	12	1
VIII	-	0
suma	140	10

W roku szkolnym 2024/2025**Gminne Przedszkole w Wierzbnie**

Kl.	Liczba uczniów	Liczba oddziałów
Poniżej „0”	25	1

Szkoła Podstawowa im. II Armii Wojska Polskiego w Wierzbnie

Kl.	Liczba uczniów	Liczba oddziałów
„0”	23	1
I	11	1
II	16	1
III	14	1
IV	11	1
V	13	1
VI	14	1
VII	10	1
VIII	9	1
suma	121	9

Zespół Szkolno-Przedszkolny w Krypach

Kl.	Liczba uczniów	Liczba oddziałów
Poniżej „0” 3-4 latki	14	1
Poniżej „0” 4-5 latki	19	1
„0”	14	1
I	11	1
II	14	1
III	19	1
IV	-	0
V	15	1
VI	15	1
VII	10	1
VIII	12	1
suma	143	10

Źródło: Urząd Gminy w Wierzbnie

GMINNA KOMISJA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

Realizacja zadań: Prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu, jest prowadzona w postaci gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych stanowiącego część strategii rozwiązywania problemów społecznych, uchwalanego przez radę gminy, uwzględniającego cele operacyjne dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, określone w Narodowym Programie Zdrowia.

Gminny program jest realizowany przez ośrodek pomocy społecznej, o którym mowa w przepisach o pomocy społecznej, lub inną jednostkę wskazaną w tym programie. W celu realizacji gminnego programu wójt może powołać pełnomocnika. Realizatorem Programu jest Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przy współpracy z GOPS, Szkołami, OIK, Policją i GBP

Gminna komisja rozwiązywania problemów alkoholowych w Wierzbnie prowadzi czynności związane z zastosowaniem obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego w oparciu o uprawnienia nadane ustawą z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości przeciwdziałaniu alkoholizmowi, tj.:

Art. 41.

Wójtowie (burmistrzowie, prezydenci miast) powołują gminne komisje rozwiązywania problemów alkoholowych, (...) podejmujące czynności zmierzające do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego.

Art. 24.

Osoby, które w związku z nadużywaniem alkoholu powodują rozkład życia rodzinnego, demoralizację małoletnich, uchylają się od pracy albo systematycznie zakłócają spokój lub porządek publiczny, kieruje się na badanie przez biegłego w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i wskazania rodzaju zakładu leczniczego.

Art. 25.

Na badanie, o którym mowa w art. 24, kieruje gminna komisja rozwiązywania problemów alkoholowych właściwa według miejsca zamieszkania lub pobytu osoby, której postępowanie dotyczy, na jej wniosek lub z własnej inicjatywy.

Art. 26.

1. Osoby, o których mowa w art. 24, jeżeli uzależnione są od alkoholu, zobowiązać można do poddania się leczeniu w stacjonarnym lub niestacjonarnym zakładzie leczenia odwykowego.

2. Zastosowaniu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego orzeka sąd rejonowy właściwy według miejsca zamieszkania lub pobytu osoby, której postępowanie dotyczy, w postępowaniu nieprocesowym.

3. Sąd wszczyna postępowanie na wniosek gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych lub prokuratora. Do wniosku dołącza się zebraną dokumentację wraz z opinią biegłego, jeżeli badanie przez biegłego zostało przeprowadzone.” Gminna komisja rozwiązywania problemów alkoholowych prowadzi powyższe czynności wyłącznie wobec osób zameldowanych bądź mieszkających na terenie gminy Wierzbno.

PRZEMOC DOMOWA

Przemoc rozumiana jest jako akt godzący w wolność osobistą jednostki i zmuszanie jej do zachowań niezgodnych z własną wolą. Przenosi się ona również na grunt rodzinny i jest w nim często spotykanym zjawiskiem, niezależnym od kultury, środowiska, wyznania, wykształcenia, poziomu intelektualnego czy przynależności do grupy społecznej. Przemoc w rodzinie to niewątpliwie zachowanie, które poniża jednostkę, powoduje obrażenia fizyczne, często jednocześnie naruszając w ten sposób prawo. Rzadko jest to incydent jednorazowy. Zazwyczaj staje się jednym z wielu ogniw łańcucha agresji.

Zasady funkcjonowania Zespołu Interdyscyplinarnego reguluje Ustawa o przeciwdziałaniu Przemocy domowej z 29 lipca 2005 oraz Uchwała Rady Gminy w Wierzbnie LIV/300/2023 z dnia 11 września 2023r. w sprawie trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków zespołu interdyscyplinarnego w Wierzbnie Dz. Urz. Woj. z dnia 21.IX.2023r. poz. 10479 oraz Uchwała ZI/1/2023 Zespołu Interdyscyplinarnego w Wierzbnie z dnia 24 października 2023 w sprawie przyjęcia regulaminu określającego szczegółowe warunki funkcjonowania Zespołu Interdyscyplinarnego w Gminie Wierzbno oraz tryb i sposób powoływania grup diagnostyczno - pomocowych.

W skład Zespołu wchodzi przedstawiciele:

- 1) Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wierzbnie
- 2) Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- 3) Komendy Powiatowej Policji w Węgrowie
- 4) Zespołu Szkół z Wierzbna i Kryp
- 5) Ośrodka Zdrowia z Wierzbna i Czerwonki
- 6) Sądu – w osobie Kuratora Sądowego zajmującego się terenem Gminy Wierzbno

Zespół interdyscyplinarny jest elementem tworzonego przez gminę systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie i realizuje działania określone w Gminnym **Programie Przeciwdziałania Przemocy Domowej** oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej gminy Wierzbno na lata 2025 -2030 oraz realizatorem zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”.

Zjawisko przemocy domowej w liczbach

Precyzyjne określenie rozmiarów przemocy w rodzinie jest trudne. Korzystając jednak z dostępnych źródeł informacji, takich jak: statystyki Policji (przeprowadzone interwencje, uruchomione procedury „Niebieskie Karty”), czy dane zbierane przez podmioty (instytucje i organizacje) udzielające pomocy ofiarom przemocy w rodzinie można starać się oszacować skalę zjawiska przemocy domowej.

Rok	2022	2023	2024	2025
Liczba Niebieskich Kart	8	7	6	8

Źródło: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wierzbnie

Powyższa tabela przedstawia, że liczba założonych Niebieskich Kart w Gminie Wierzbno jest stabilna, różnica wynosi 1 - 2 karty. Wśród osób podejrzanych o stosowanie przemocy wobec najbliższych znaczącą większość stanowią mężczyźni i oni również wiodą niechlubny prym w liczebności, gdzie stanom nietrzeźwości towarzyszą zachowania agresywne.

ANALIZA SWOT

Analiza SWOT jest podstawą do zdiagnozowania i sformułowania podstawowych problemów i zagadnień strategicznych. Jest skuteczną metodą identyfikacji słabych i silnych stron organizacji oraz badania szans i zagrożeń, jakie stoją przed polityką społeczną gminy. Analiza SWOT zawiera określenie czterech grup czynników:

„mocnych stron” - uwarunkowań wewnętrznych, które stanowią silne strony polityki społecznej, i które należy wykorzystać sprzyjąc będą jej wzmocnieniu;

„słabych stron” - uwarunkowań wewnętrznych, które stanowią słabe strony polityki społecznej i które nie wyeliminowane będą ją osłabiać;

„szans” - uwarunkowań zewnętrznych, które nie są bezpośrednio zależne od zachowania społeczności gminy, ale mogą być traktowane jako szanse i przy odpowiednio podjętych działaniach, wykorzystane jako czynniki sprzyjające rozwiązywaniu problemów społecznych;

„zagrożeń” - uwarunkowań zewnętrznych, które także nie są bezpośrednio zależne od zachowania społeczności gminy, ale które mogą stanowić zagrożenie dla rozwiązywania problemów społecznych.

Pierwszym elementem analizy SWOT jest ocena zasobów gminy, która pozwala na identyfikację jej mocnych stron (wewnętrzne czynniki pozytywne) i słabych stron (wewnętrzne czynniki negatywne). Ważnym aspektem tego typu analizy jest określenie zasobów charakterystycznych dla gminy, które wyróżniają ją na tle innych. Są to dziedziny działalności, które tworzą pozytywny wizerunek instytucji oraz gminy. Słabymi stronami określane są te aspekty funkcjonowania, które ograniczają sprawność i mogą blokować rozwój instytucji oraz gminy. Poznanie szans (zewnętrznych czynników pozytywnych) i zagrożeń (zewnętrznych czynników negatywnych) płynących z otoczenia stanowi drugi etap analizy SWOT. Szansami są wszystkie wydarzenia i procesy w otoczeniu, które tworzą sprzyjającą dla instytucji oraz gminy sytuację. Dodatkowo są to takie kierunki działalności, które mogą przynieść w przyszłości pozytywne społeczne efekty. Za zagrożenia przyjmuje się zbiór wydarzeń i procesów, które tworzą niekorzystne dla instytucji oraz gminy sytuacje w otoczeniu społecznym. Zagrożenia postrzegane są jako bariery, utrudnienia i możliwości niebezpieczeństwa, które ograniczają rozwój. Późniejsza konfrontacja czterech wymienionych grup czynników z wynikami zasobów danego obszaru prowadzi do określenia strategii rozwoju opierając się o wewnętrzne, jak i zewnętrzne elementy. Zderzenie ze sobą szans i zagrożeń z mocnymi i słabymi stronami pozwala na określenie kierunków oraz tendencji rozwoju strategii jednostki terytorialnej. Umożliwia zestawienie problematycznych elementów z tymi, które są drzemającym, niewykorzystywanym dotychczas potencjałem instytucji oraz gminy. W wyniku analizy strategicznej przedstawionej metoda SWOT otrzymano następujące rezultaty:

Silne strony

- dobrze zdiagnozowane problemy społeczności lokalnej
- działalność instytucji pracujących na rzecz osób potrzebujących
- dobra infrastruktura GOPS
- wykwalifikowana i kompetentna, stale doskonaląca swoje umiejętności kadra pomocy społecznej

- ogólnie dostępna oferta pomocy i różnorodność form wsparcia w zakresie bezrobocia, uzależnień, przeciwdziałania przemocy w rodzinie i innych problemów dotyczących mieszkańców
- dostępność do bezpłatnego poradnictwa specjalistycznego, realizowanego przez jednostki Publiczne.
- dobre rozeznanie środowiska lokalnego przez pracowników służb pomocy społecznej
- otwartość ośrodka pomocy społecznej i samorządu gminnego na współpracę z lokalną społecznością
- funkcjonowanie na terenie Gminy placówek opieki zdrowotnej
- świadomość władz gminnych w zakresie potrzeb sektora pomocy społecznej
- stałe środki finansowe na profilaktykę i rozwiązywanie problemów alkoholowych

Słabe strony

- wysoki poziom długotrwałego bezrobocia utajonego
- postępujące zubożenie społeczeństwa
- niska aktywność społeczna i zawodowa mieszkańców
- niewystarczająca oferta socjalna dla rodzin
- niewystarczający system informacyjny, koordynacji i współpracy między instytucjami
- niska świadomość społeczna problemów społecznych
- istnienie szarej sfery zatrudnienia
- niski dostęp do poradnictwa specjalistycznego
- brak nawyków korzystania z rodzinnego poradnictwa specjalistycznego
- zbyt mała aktywność w zakresie organizacji grup wsparcia i grup samopomocowych
- niewystarczająca ilość propozycji spędzania czasu wolnego oraz socjoterapii dla młodzieży
- zagrożonej demoralizacją
- ograniczona ilość środków finansowych na pomoc i wsparcie dziecka i rodziny
- ograniczone zasoby mieszkaniowe, brak mieszkań chronionych i wspomaganych
- brak poradni rodzinnych
- niekorzystne zmiany demograficzne: wzrost liczby osób w wieku emerytalnym
- mała aktywność społeczna osób zagrożonych wykluczeniem
- słaby dostęp do usług transportowych, wykluczenie komunikacyjne małych miejscowości Gminy.

Szanse

- edukacja społeczna w kierunku kształtowania pozytywnych postaw w zakresie postrzegania problemów społecznych
- wzrost jakości usług świadczonych przez podmioty realizujące zadania pomocy społecznej
- tworzenie systemu wsparcia dla osób i rodzin będących w sytuacjach kryzysowych poprzez łączenie działań różnych instytucji
- wykorzystanie potencjału osób starszych i niepełnosprawnych
- regulacje prawne bardziej przyjazne rodzinie
- stworzenie spójnego systemu realizacji zadań polityki społecznej
- zwiększenie świadomości społecznej w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej i uzależnień
- rozwój nowych form pomocy osobom wykluczonym oraz alternatywnych form zatrudnienia

- zmiana mentalności społecznej w kwestii postrzegania osób korzystających z pomocy społecznej
- wzmocnienie współpracy pomiędzy instytucjami wspierającymi rodzinę i jej funkcjonowanie,
- prospołeczna polityka państwa
- rozwijający się wachlarz instrumentów prawnych w zakresie pomocy społecznej

Zagrożenia

- alienacja (wyobcowanie) społeczna
- preferowanie konsumpcyjnego stylu życia
- ubożenie społeczeństwa i osłabianie się funkcji opiekuńczej rodziny
- niekorzystne zjawiska demograficzne
- brak perspektyw kształcenia adekwatnego do późniejszych możliwości zatrudnienia
- niewydolność systemu wymiaru sprawiedliwości
- niechęć pozyskiwania środków na realizację projektów miękkich z zakresu polityki społecznej wynikająca z trudności w ich realizacji
- brak świadomości problemu i umiejętności szukania pomocy przez rodziny dysfunkcyjne
- rosnąca ilość rodzin wieloprotblemowych
- uzależnienie rodzin od pomocy społecznej oraz zjawisko tzw. „dziedziczenia biedy”, „wyuczonej bezradności”
- brak dostatecznych środków finansowych na walkę z problemami społecznymi
- migracja w celach zarobkowych
- obniżający się wiek inicjacji seksualnej, alkoholowej, narkotycznej
- łatwy dostęp dzieci i młodzieży do substancji psychoaktywnych i alkoholu
- zagrożenie likwidacją szkół wiejskich
- zlecanie nowych zadań Gminy bez pokrycia finansowego ze środków centralnych

Adresaci strategii – grupy docelowe wymagające wsparcia w ramach pomocy społecznej

Kluczowym zadaniem władz Gminy Wierzbno jest zapewnienie wysokiego poziomu życia swoim mieszkańcom, a więc stworzenie możliwości i warunków do rozwoju we wszystkich dziedzinach życia.

Na szczególną uwagę zasługują osoby, które z takich czy innych przyczyn samodzielnie nie są w stanie włączyć się w szereg przemian podnoszących warunki życiowe społeczności lokalnej. Specjalistyczne wsparcie tych osób stworzy im szansę do rozwoju, a co za tym idzie przełoży się na spadek liczby osób zagrożonych wykluczeniem społecznym w Gminie. Zakres zadań związanych ze sferą społeczną oddziałującą na standard życia mieszkańców jest bardzo szeroki. Realizowane one będą poprzez działania dotyczące pomocy społecznej, sportu, rekreacji, turystyki, edukacji, kultury, profilaktyki i opieki zdrowotnej.

Zgodnie z powyższym założeniem, adresatami Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych są mieszkańcy Wierzbno, zarówno osoby samotne jak i rodziny, którzy wymagają pomocy w odzyskaniu sił, wiary w siebie i zdolności do samodzielnego funkcjonowania w środowisku lokalnym.

Cele

Prognoza

Niezbędnymi warunkami efektywnej realizacji zadań z zakresu polityki społecznej są: rzetelna diagnoza rzeczywistych problemów i potrzeb społeczności lokalnej oraz długofalowy plan działań.

Celem nadrzędnym Strategii jest stworzenie wszystkim mieszkańcom Gminy Wierzbno warunków do aktywnego udziału w życiu społeczności lokalnej na miarę potrzeb i możliwości.

Zaplanowane działania skupiają się przede wszystkim na utrzymaniu i rozwoju funkcjonującego systemu pomocy społecznej, opartego na współpracy wielu instytucji, i realizacji profesjonalnych rozwiązań problemów społecznych, aktywizacji środowisk i osób marginalizowanych, zagrożonych lub dotkniętych wyłączeniem społecznym oraz edukacji społecznej.

W celu realizacji działań niezbędne jest stałe, systematyczne diagnozowanie problemów społecznych, a także dążenie do profesjonalnego i sprawnego działania i współpracy służb społecznych.

Planowane w Strategii działania przewidują znaczny udział, poza jednostkami Gminy oraz innymi instytucjami publicznymi, partnerów społecznych - społeczności lokalnej.

Cele strategiczne, operacyjne, szczegółowe

Cel strategiczny

Stworzenie spójnego systemu wsparcia zapewniającego godne warunki do życia mieszkańców Gminy we wszystkich sferach życia społecznego poprzez zapobieganie marginalizacji i wykluczeniu.

Cele operacyjne

1. Wspieranie osób bezrobotnych w zwiększeniu ich szans oraz aktywności na otwartym rynku Pracy
2. Pomoc osobom uzależnionym i ich rodzinom. Stworzenie systemu przeciwdziałania uzależnieniom dla osób zagrożonych
3. Skuteczne wspieranie rodzin niezaradnych ekonomicznie oraz przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych
4. Wspieranie osób starszych, przewlekle chorych i niepełnosprawnych oraz ich rodzin w integracji oraz funkcjonowaniu w lokalnym środowisku.
5. Działania zmierzające do wzrostu poczucia bezpieczeństwa oraz minimalizowania występowania zjawiska przemocy domowej i jej skutków

Cele szczegółowe

1. Wspieranie osób bezrobotnych w zwiększeniu ich szans oraz aktywności na otwartym rynku pracy.

- 1.1 Opracowanie i realizacja programów służących aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych.
- 1.2 Podejmowanie współpracy w zakresie upowszechniania informacji o wolnych miejscach pracy, usługach poradnictwa i pośrednictwa zawodowego oraz szkoleniach zawodowych.

2. Pomoc osobom uzależnionym i ich rodzinom. Stworzenie systemu przeciwdziałania uzależnieniom dla osób zagrożonych.

- 2.1 Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej dla osób uzależnionych od alkoholu i innych środków psychoaktywnych oraz członków ich rodzin poprzez pomoc psychologiczną (terapia indywidualna, grupowa, rodzinna) oraz prawną.
- 2.2 Podejmowanie działań profilaktyczno-edukacyjnych na rzecz używania alkoholu, narkotyków i innych substancji psychoaktywnych przez dzieci, młodzież i dorosłych.
- 2.3 Monitorowanie sieci punktów sprzedaży alkoholu, w tym przestrzegania zakazu sprzedaży alkoholu nieletnim.
- 2.4 Wyrównywanie szans edukacyjno-rozwojowych dzieci i młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych poprzez wsparcie edukacyjne oraz dofinansowanie zajęć dodatkowych i wyrównawczych.
- 2.5 Prowadzenie działań edukacyjno-informacyjnych dla dzieci i młodzieży w placówkach oświatowych w formie spotkań i pogadań z przedstawicielami służb prewencji oraz zdrowia.

3. Skuteczne wspieranie rodzin niezaradnych ekonomicznie oraz przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

- 3.1 Pomoc rodzinom niewydolnym w przewyciężaniu problemów opiekuńczo-wychowawczych poprzez wsparcie finansowe oraz systematyczną pracę socjalną.
- 3.2 Organizacja czasu wolnego poprzez planowanie wypoczynku letniego oraz współpracę z świetlicami wiejskimi w zakresie organizacji zajęć dodatkowych dla dzieci z rodzin ubogich i dysfunkcyjnych
- 3.3 Wzmocnienie instytucji asystenta rodziny zajmującego się pomocą rodzinom zagrożonym pozbawieniem lub ograniczeniem władzy rodzicielskiej.
- 3.4 Stworzenie systemu działania rodzin wspierających w zakresie walki z niezaradnością ekonomiczną i trudnościami w funkcjach opiekuńczych.

4. Wspieranie osób starszych, przewlekle chorych i niepełnosprawnych oraz ich rodzin w integracji oraz funkcjonowaniu w lokalnym środowisku.

- 4.1 Wsparcie rodziny w zapewnieniu opieki nad osobami starszymi oraz niepełnosprawnymi w celu pozostawienia ich w środowisku rodzinnym.
- 4.2 Realizacja zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych i starszych.

5. Działania zmierzające do wzrostu poczucia bezpieczeństwa oraz minimalizowania występowania zjawiska przemocy domowej i jej skutków.

- 5.1 Realizacja działań edukacyjnych, profilaktycznych i prewencyjnych zmierzających do ograniczenia zagrożenia bezpieczeństwa publicznego.
- 5.2 Realizacja Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz stała jego aktualizacja
- 5.3 Współpraca międzyinstytucjonalna prowadząca do zapobiegania i powstrzymywania zjawiska przemocy domowej
- 5.4 Minimalizowanie potencjalnych przyczyn występowania przemocy domowej poprzez zaspokojenie jej podstawowych potrzeb (udzielanie pomocy finansowej, rzeczowej, świadczenia rodzinne, świadczenie pracy socjalnej)
- 5.5 Realizacja działań edukacyjnych, profilaktycznych i prewencyjnych zmierzających do ograniczenia występowania zjawiska przemocy domowej.

Proponowane kierunki działań

1. Wspieranie osób bezrobotnych w zwiększeniu ich szans oraz aktywności na otwartym rynku pracy:

- Wspieranie bezrobotnego w trakcie poszukiwania zatrudnienia.
- Stała współpraca z instytucjami rynku pracy w zakresie monitorowania i rozwiązywania zjawiska bezrobocia na terenie Gminy poprzez organizacje prac interwencyjnych i robót publicznych, organizacje prac społecznie użytecznych, promowanie szkoleń zawodowych oraz zdobywanie środków pozabudżetowych (np. fundusze UE) na aktywizację i reintegrację osób bezrobotnych zagrożonych marginalizacją i wykluczeniem społecznym.
- Udzielania osobom bezrobotnym wszechstronnej pomocy w zakresie poradnictwa i wsparcia oraz zapoznania z aktywnymi technikami poszukiwania pracy.
- Praca socjalna, objęcie pracą socjalną osób długotrwale bezrobotnych w celu motywowania ich do poszukiwania pracy.
- Przeciwdziałanie uzależnieniu świadczeniobiorców od instytucji pomocy społecznej.
- Pobudzanie aktywności bezrobotnych w działaniach służących ich usamodzielnianiu.
- Praca socjalna z rodziną osoby bezrobotnej
- Objęcie pomocą materialną i rzeczową rodzin dotkniętych problemem bezrobocia.
- Tworzenie na terenie Gminy sprzyjającego klimatu dla inwestorów tworzących miejsca pracy.
- Współpraca z instytucjami rynku pracy w zakresie tworzenia systemu wsparcia osób bezrobotnych i ich najbliższego otoczenia poprzez instrumenty i narzędzia ekonomii społecznej.
- Bieżący monitoring ofert programowych i ewentualne opracowanie projektów mających na celu rozwiązywanie problemu bezrobocia w szczególności wśród kobiet i osób długotrwale bezrobotnych.

Partnerzy

- GOPS
- UG
- PUP

Źródła finansowania

- Budżet Gminy
- Budżet Powiatu
- Budżet Państwa
- Środki zewnętrzne

Czas realizacji

- Praca ciągła 2026-2030

2. Pomoc osobom uzależnionym i ich rodzinom.

- Stworzenie systemu przeciwdziałania uzależnieniom dla osób zagrożonych
- Realizacja zadań przewidzianych ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz przeciwdziałaniu narkomanii.
- Wypracowanie modelu wspólnego oddziaływania pracowników socjalnych, kuratorów i terapeutów na rodziny dotknięte problemem alkoholowym
- Realizacja programów profilaktycznych i terapeutycznych związanych z uzależnieniami

- Tworzenie warunków do uspołecznienia oraz aktywizacja edukacyjna osób zagrożonych uzależnieniami.
- Wspomaganie organizacji i instytucji działających na rzecz rozwiązywania problemów uzależnień w celu zwiększenia dostępności do pomocy terapeutycznej oraz poradnictwa specjalistycznego
- Organizowanie oraz wspieranie różnorodnych form spędzania czasu wolnego dla rodzin dotkniętych problemami uzależnień i ich dzieci.
- Rozszerzenie oferty zajęć kulturalnych dla dzieci i młodzieży zagrożonej prowadzonych w świetlicach wiejskich.
- Rozszerzenie oferty zajęć dydaktyczno-wyrównawczych oraz specjalistycznych, służących wyrównywaniu dysproporcji edukacyjnych.
- Rozszerzenie oferty szkół o zagadnienia związane z poradnictwem i doradztwem zawodowym.
- Organizacja wypoczynku letniego dla dzieci i młodzieży zagrożonych wykluczeniem.
- Prowadzenie lokalnych kampanii z udziałem sklepikarzy i handlowców na rzecz zdrowego stylu życia i wychowania w trzeźwości dzieci i młodzieży.

Partnerzy

- GOPS
- GKRPA
- UG
- Placówki oświatowe
- Placówki medyczne
- Przedsiębiorcy- sklepikarze i Handlowcy

Źródła finansowania

- Budżet Gminy
- Budżet Państwa
- Środki zewnętrzne

Czas realizacji

- Praca ciągła 2026-2030

3. Skuteczne wspieranie rodzin niezaradnych ekonomicznie oraz przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych

- -Długofalowa praca socjalna na bazie kontraktu socjalnego w zakresie odtworzenia i wzmocnienia funkcji rodziny oraz ról rodzinnych.
- Pomoc materialna dla rodzin pozostających w trudnej sytuacji finansowej z systemu świadczeń rodzinnych, funduszu alimentacyjnego oraz stypendiów socjalnych.
- Zapewnienie dzieciom i młodzieży odpowiednich warunków do życia i rozwoju zgodnie z ich potrzebami i przysługującymi im prawami.
- Pomoc młodzieży w życiowym usamodzielnieniu poprzez nabycie umiejętności społecznych umożliwiających prawidłową adaptację społeczną oraz integrację ze środowiskiem.
- Opracowanie i realizacja programów dot. wspierania rodziny w kryzysie ze szczególnym naciskiem na rodziny niewydolne wychowawczo.
- Współpraca z lokalnymi instytucjami oraz jednostkami wyższego rzędu zapewniającymi opiekę dla dzieci i młodzieży
- Współpraca z wymiarem sprawiedliwości - sądem rodzinnym i kuratorami sądowymi

Partnerzy

- GOPS
- UG
- PCPR
- Placówki oświatowe
- służby prewencyjne
- Sądy rodzinne, kuratorzy

Źródła finansowania

- Budżet Gminy
- Budżet Powiatu
- Budżet Państwa
- Środki zewnętrzne

Czas realizacji

- Praca ciągła 2026-2030

4. Wspieranie osób starszych, przewlekle chorych i niepełnosprawnych oraz ich rodzin w integracji oraz funkcjonowaniu w lokalnym środowisku.

- Zapobieganie skutkom niepełnosprawności poprzez zapewnienie osobom uprawnionym łatwego dostępu do usług specjalistycznych i rehabilitacyjnych.
- Podejmowanie działań zmierzających do ograniczenia skutków niepełnosprawności poprzez rehabilitację dzieci i młodzieży z różnymi rodzajami niepełnosprawności.
- Podejmowanie działań zmierzających do poszerzenia oferty wsparcia środowiskowego
- Wyrabianie zaradności osobistej i pobudzanie do aktywności społecznej osób niepełnosprawnych
- Likwidacja barier w szczególności architektonicznych, urbanistycznych, transportowych, technicznych w komunikowaniu się i dostępie do informacji osób starszych, przewlekle chorych oraz niepełnosprawnych.
- Wspieranie rodzin, w których występuje problem niepełnosprawności, w szczególności rodzin z dzieckiem niepełnosprawnym i dzieckiem wychowywanym przez rodziców niepełnosprawnych.
- Współpraca z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie i PFRON w celu realizacji gminnych programów osłonowych dla osób niepełnosprawnych.
- Zwiększenie dostępu do informacji o instytucjach i organizacjach zajmujących się pomocą na rzecz osób starszych oraz niepełnosprawnych.
- Rozwój pracy socjalnej na rzecz integracji seniorów, osób przewlekle chorych i niepełnosprawnych – edukacja kadry pomocy społecznej.

Partnerzy

- GOPS
- UG
- PCPR
- PFRON
- Ośrodki Zdrowia, Specjalistyczne placówki zdrowotne

Źródła finansowania

- Budżet Gminy
- Budżet Powiatu

- Budżet Państwa
- Środki PFRON

Czas realizacji

- Praca ciągła 2026-2030

5. Działania zmierzające do wzrostu poczucia bezpieczeństwa oraz minimalizowania występowania zjawiska przemocy domowej i jej skutków.

- Dbałość o bezpieczeństwo publiczne i zapobieganie przestępczości.
- Zapobieganie oraz powstrzymywanie zjawiska przemocy w rodzinie poprzez pracę z ofiarami i sprawcami przemocy domowej.
- Upowszechnianie informacji o problemie przemocy domowej oraz o możliwościach uzyskania pomocy.
- Przeciwdziałanie szerzeniu się postaw destrukcyjnych, agresywnych, aspołecznych w środowisku dzieci i młodzieży.
- Aktywne rozwiązywanie problemów opiekuńczo-wychowawczych poprzez mediacje.
- Realizowanie lokalnych programów profilaktycznych skierowanych do dzieci i młodzieży z zakresu pracy nad zachowaniami autodestrukcyjnymi i destrukcyjnymi.
- Promowanie sportu i aktywności jako skutecznego sposobu niwelowania napięć i frustracji zarówno wśród dzieci, jak i młodzieży oraz dorosłych.
- Zapewnienie opieki psychologicznej i pedagogicznej dla rodzin doświadczających przemocy domowej.
- Współpraca instytucji i służb prewencji w ramach Zespołu Interdyscyplinarnego.
- Współpraca z istniejącymi w powiecie jednostkami zapewniającymi opiekę i pomoc dla ofiar przemocy oraz sprawców przemocy.
- Systematyczne współdziałanie ośrodka pomocy społecznej z placówkami oświatowymi w celu bieżącej analizy sytuacji dzieci i młodzieży przeciwdziałającej pojawianiu się patologii.
- Współuczestnictwo w kampaniach medialnych i informacyjnych organizowanych przez administrację rządową – Ministerstwo Sprawiedliwości, Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej.

Partnerzy

- GOPS
- UG
- Policja, Straż Gminna
- Zespół Interdyscyplinarny
- Placówki oświatowe

Źródła finansowania

- Budżet Gminy
- Budżet Powiatu
- Budżet Państwa
- Środki zewnętrzne

Czas realizacji

- Praca ciągła 2026-2030

1. Wspieranie osób bezrobotnych w zwiększeniu ich szans oraz aktywności na otwartym rynku pracy.

Cel operacyjny

Podjęcie współpracy w zakresie upowszechniania informacji wolnych miejscach pracy, usług poradnictwa i pośrednictwa zawodowego oraz szkoleniach zawodowych.

Wskaźnik

- Liczba zawartych porozumień/umów o współpracy.
- Liczba usług pośrednictwa pracy.
- Liczba osób bezrobotnych, które skorzystały z form wsparcia.
- Liczba godzin szkoleń zawodowych.

Przewidywany efekt

- Możliwość podjęcia stałego zatrudnienia.
- Przekwalifikowanie zawodowe.
- Nabycie umiejętności poszukiwania zatrudnienia.
- Podnoszenie poziomu aktywności osób nieaktywnych zawodowo.
- Dostosowanie kierunków kształcenia do potrzeb lokalnego rynku pracy.

Cel operacyjny

Rozwiązywanie w rodzinach dotkniętych bezrobociem problemów współistniejących (uzależnienia, utrata nawyków związanych z pełnieniem roli zawodowej).

Wskaźniki

- Liczba osób bezrobotnych w Gminie.
- Liczba bezrobotnych korzystających z różnych form poradnictwa.
- Liczba rodzin korzystających z pomocy z powodu bezrobocia.
- Bieżący monitoring sytuacji osób bezrobotnych.
- Zaspokojenie podstawowych potrzeb członków rodziny.

Przewidywany efekt

- Realizowanie działań ułatwiających osobom bezrobotnym i członkom ich rodzin pełnoprawnego udziału w życiu społecznym.
- Aktywizacja i integracja grup zagrożonych wykluczeniem społecznym.
- Zmniejszenie liczby bezrobotnych i korzystających ze świadczeń.
- Zmniejszenie się problemów społecznych ubóstwa.
- Ograniczanie negatywnych skutków pozostawania bez pracy.

2. Pomoc osobom uzależnionym i ich rodzinom.

Stworzenie systemu przeciwdziałania uzależnieniom dla osób zagrożonych

Cel operacyjny

Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej dla osób uzależnionych od alkoholu i innych środków psychoaktywnych oraz członków ich rodzin poprzez pomoc psychologiczną (terapia indywidualna, grupowa, rodzinna) oraz prawną.

Wskaźnik

- Liczba udzielonych porad.
- Liczba podmiotów udzielających wsparcia.
- Liczba osób korzystających z pomocy.

Przewidywany efekt

- Poprawa sytuacji osób korzystających z pomocy.
- Poprawa relacji rodzinnych.

- Zwiększenie dostępności do udzielanych form pomocy.

Cel operacyjny

Podjęcie działań profilaktyczno-edukacyjnych na rzecz używania alkoholu, narkotyków i innych substancji psychoaktywnych przez dzieci, młodzież i dorosłych.

Wskaźnik

- Liczba zrealizowanych działań.
- Liczba podmiotów zaangażowanych w podejmowanie działań.

Przewidywany efekt

- Zwiększenie wiedzy dzieci, młodzieży i osób dorosłych w zakresie uzależnień.
- Wybieranie zdrowego stylu życia.

Cel operacyjny

Monitorowanie sieci punktów sprzedaży alkoholu, w tym przestrzegania zakazu sprzedaży alkoholu nieletnim.

Wskaźnik

- Liczba monitoringów przez przedstawicieli GKRPA
- Ilość przeprowadzonych kontroli punktów sprzedaży alkoholu.

Przewidywany efekt

- Zmniejszenie dostępności do alkoholu wśród dzieci i młodzież.

Cel operacyjny

Wyrównywanie szans edukacyjno-rozwojowych dzieci i młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych poprzez wsparcie edukacyjne oraz dofinansowanie zajęć dodatkowych i wyrównawczych.

Wskaźnik

- Liczba uczniów uczestniczących w tych zajęciach.

Przewidywany efekt

- Zwiększenie samooceny poprzez uzyskanie lepszych wyników w nauce – zagospodarowanie czasu wolnego.

Cel operacyjny

Prowadzenie działań edukacyjno-informacyjnych dla dzieci i młodzieży w placówkach oświatowych w formie spotkań i pogadank z przedstawicielami służb prewencji oraz zdrowia. Promowanie zdrowego stylu życia.

Wskaźnik

- Liczba uczniów Uczestniczących w spotkaniach, pogadankach.
- Liczba podmiotów prowadzących w/w działania.

Przewidywany efekt

- Wzrost świadomości wśród dzieci i młodzieży.
- Skuteczne wspieranie rodzin niezaradnych ekonomicznie oraz przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych

Cel operacyjny

Pomoc rodzinom niewydolnym w przezwyciężaniu problemów opiekuńczo-wychowawczych poprzez wsparcie finansowe oraz systematyczną pracę socjalną.

Wskaźnik

- Ilość rodzin objętych Pomocą

Przewidywany efekt

- Poprawa funkcjonowania rodzin z dziećmi.
- Zmniejszenie liczby dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych i innych.

Cel operacyjny

Organizacja czasu wolnego poprzez planowanie wypoczynku letniego oraz współpracę z świetlicami wiejskimi w zakresie organizacji zajęć dodatkowych dla dzieci z rodzin ubogich i dysfunkcyjnych.

Wskaźnik

- Liczba dzieci korzystających z wypoczynku
- Ilość dzieci korzystających ze świetlic

Przewidywany efekt

- Zmniejszenie zagrożeń wynikających z braku opieki w czasie wolnym od nauki.
- Rozwijanie zainteresowań i zdobywanie nowych umiejętności.

Cel operacyjny

Wzmocnienie instytucji asystenta rodziny zajmującego się pomocą rodzinom zagrożonym pozbawieniem lub ograniczeniem władzy rodzicielskiej.

Wskaźnik

- Liczba zatrudnionych asystentów rodziny
- Liczba rodzin objętych pomocą asystenta rodziny

Przewidywany efekt

- Stworzenie środowiska przyjaznego dzieciom i ich rodzicom.
- Poprawa funkcjonowania rodzin biologicznych.
- Kształtowanie prawidłowych wzorów funkcjonowania rodziny,
- Pomoc w opiece i wychowaniu dzieci

Cel operacyjny

Stworzenie systemu działania rodzin wspierających w zakresie walki z niezaradnością ekonomiczną i trudnościami w funkcjach opiekuńczych.

Wskaźnik

- Liczba rodzin wspierających
- Liczba rodzin klientów GOPS współpracująca z rodzinami wspierającymi

Przewidywany efekt

- Wzrost świadomości mieszkańców w zakresie społecznie pożądanego modelu rodziny prowadzący do zmniejszenia trudności w pełnieniu funkcji związanych z opieką, wychowaniem i skuteczną ochroną dzieci oraz młodzieży w rodzinach.
- Tworzenie nowych form pomocy rodzinie.

3. Wspieranie osób starszych, przewlekle chorych i niepełnosprawnych oraz ich rodzin w integracji oraz funkcjonowaniu w lokalnym środowisku.

Cel operacyjny

Wzrost aktywności społecznej osób starszych oraz niepełnosprawnych poprzez zwiększenie dostępności do dziennych placówek, klubów, grup wsparcia.

Wskaźnik

- Liczba placówek dziennego wsparcia promujących zdrowy i aktywny styl życia wśród osób starszych i niepełnosprawnych.
- Liczba spotkań integracyjno- towarzyskich.

Przewidywany efekt

- Integracja osób starszych i niepełnosprawnych ze społeczeństwem.
- Wyrównywanie poziomu życia seniorów i osób niepełnosprawnych.

Przewidywany efekt

- Pobudzanie aktywności osób starszych i niepełnosprawnych.

Cel operacyjny

Wsparcie rodziny w zapewnieniu opieki nad osobami starszymi oraz niepełnosprawnymi w celu pozostawienie ich w środowisku rodzinnym.

Wskaźnik

- Liczba świadczeń medycznych realizowanych w warunkach domowych.
- Liczba osób objętych pomocą w formie usług opiekuńczych.
- Liczba niepełnosprawnych dzieci uczęszczających do przedszkoli i szkół.

Przewidywany efekt

- Zmniejszenie czasu oczekiwania na przyznanie usług opiekuńczych.
- Zmniejszenie liczby osób kierowanych do domów pomocy społecznej.
- Aktywizacja zawodowa osób nieaktywnych zawodowo, które opiekują się niepełnosprawnym dzieckiem.
- Wyjście z izolacji i osamotnienia osób nieaktywnych zawodowo, które opiekują się niepełnosprawnym dzieckiem.

Cel operacyjny

Realizacja zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych i starszych.

Wskaźnik

- Liczba osób korzystających z dofinansowania do: turnusów rehabilitacyjnych, sportu, kultury, rekreacji i turystyki, zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze w związku z indywidualnymi potrzebami.

Przewidywany efekt

- Zapewnienie opieki osobom przewlekle chorym oraz niepełnosprawnym.
- Aktywizacja społeczna i zawodowa osób niepełnosprawnych.
- Likwidacja lub ograniczenie bariery w poruszaniu się – umożliwienie uczestnictwa w aktywności społecznej

4. Działania zmierzające do wzrostu poczucia bezpieczeństwa oraz minimalizowania występowania zjawiska przemocy domowej i jej skutków

Cel operacyjny

Realizacja działań edukacyjnych, profilaktycznych i prewencyjnych zmierzających do ograniczenia zagrożenia bezpieczeństwa publicznego.

Wskaźniki

- Liczba osób uczestniczących w spotkaniach, pogadankach, konkursach, warsztatach.
- Liczba podmiotów prowadzących w/w działania.
- Liczba podjętych działań.

Przewidywany efekt

- Wzrost świadomości mieszkańców.

Cel operacyjny

Realizacja Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz stała jego aktualizacja.

Współpraca międzyinstytucjonalna prowadząca do zapobiegania i powstrzymywania zjawiska przemocy domowej

Wskaźnik

- Liczba podmiotów realizujących działania w ramach w/w Programu.

- Liczba spotkań Zespołu Interdyscyplinarnego.
- Liczba realizowanych, rozpoczętych i zakończonych procedur NK.

Przewidywany efekt

Zmniejszenie skali zjawiska przemocy domowej.

Cel operacyjny

Minimalizowanie potencjalnych przyczyn występowania przemocy domowej poprzez zaspokojenie jej podstawowych potrzeb (udzielanie pomocy finansowej, rzeczowej, świadczenia rodzinne, świadczenie pracy socjalnej).

Wskaźnik

- Liczba i formy udzielanej pomocy.
- Liczba rodzin i dzieci w tych rodzinach objętych pomocą.

Przewidywany efekt

- Zmniejszenie skali zjawiska przemocy domowej.

Cel operacyjny

Realizacja działań edukacyjnych, profilaktycznych i prewencyjnych zmierzających do ograniczenia występowania zjawiska przemocy domowej.

Wskaźnik

- Liczba osób uczestniczących w spotkaniach, pogadankach, konkursach, warsztatach.
- Liczba podmiotów prowadzących w/w. działania
- Liczba podjętych działań.

Przewidywany efekt

- Wzrost świadomości mieszkańców.

SPOSOBY REALIZACJI STRATEGII ORAZ ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

Za osiągnięcie celów Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych odpowiedzialny będzie zgodnie z zapisami ustawy o pomocy społecznej Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wierzbnie, który umożliwi realizację programów promocji projektów społecznych, w tym Programu wspierania rodzin i Programu przeciwdziałania przemocy domowej.

Wdrożenie Strategii odbędzie się poprzez zaangażowanie instytucji publicznych oraz podmiotów społecznych w gminie. Prezentowany dokument stanowi źródło odniesienia dla przyszłych zmian, które mają funkcjonować i zmieniać gminę przez najbliższe lata.

Źródła finansowania Strategii to przede wszystkim środki pochodzące z:

- budżetu gminy,
- budżetu państwa,

MONITOROWANIA I OCENA REALIZACJI STRATEGII

Monitorowanie Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych jest niezbędnym działaniem umożliwiającym racjonalne ocenienie jakości zaproponowanych zmian oraz ich sensowności wdrożenia. Proponuje się co dwa lata sporządzenie raportu z realizacji celów i kierunków działań. Monitoring umożliwi ocenę realizacji Strategii oraz ewentualne modyfikowanie zadań do zrealizowania, poprzez dostosowanie ich do zmieniających się warunków i możliwości. Ewaluacja Programu będzie dokonywana w trakcie prac nad co dwuletnim sprawozdaniem z realizacji zadań. Wnioski z ewaluacji i rekomendacje na przyszłość mogą stanowić podstawę do ewentualnej aktualizacji Strategii. Za przygotowanie corocznego sprawozdania będzie odpowiedzialny Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, które przedstawi Wójtowi gminy podczas spotkania.

Spis treści

WSTĘP.....	2
PODSTAWY PRAWNE.....	3
CHARAKTERYSTYKA GMINY WIERZBNO	4
WARUNKI DEMOGRAFICZNE	5
Pomoc Społeczna.....	7
<i>Stypendium szkolne</i>	7
Zasiłek szkolny	8
ŚWIADCZENIA RODZINNE.....	12
BEZROBOCIE	15
OPIEKA ZDROWOTNA.....	16
ZASOBY MIESZKANIOWE	16
SYSTEM OŚWIATY	17
GMINNA KOMISJA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH.....	20
PRZEMOC DOMOWA.....	21
ANALIZA SWOT	22
Adresaci strategii – grupy docelowe wymagające wsparcia w ramach pomocy społecznej	24
Cele	25
Prognoza	25
Cele strategiczne, operacyjne, szczegółowe	25
Cel strategiczny	25
Cele operacyjne	25
Cele szczegółowe.....	25
Proponowane kierunki działań.....	27
SPOSOBY REALIZACJI STRATEGII ORAZ ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	36
MONITOROWANIA I OCENA REALIZACJI STRATEGII.....	36